

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ПОКАЗНИКАМИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ЛІКВІДНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Поняття "ліквідність" трактується як легкість реалізації, продаж, перетворення матеріальних цінностей в гроші. Ліквідність активів є основою фінансової характеристики платоспроможності господарюючого суб'єкта.

Термін "ліквідність" походить від латинського liquidus, що в перекладі означає рідкий, текучий, тобто ліквідність характеризується легкістю реалізації, продажу, перетворення матеріальних цінностей та інших активів у грошові кошти.

Ліквідність - спроможність цінностей перетворюватись в гроші. Останні вважаються абсолютно ліквідними коштами. У ліквідності, як у медалі, дві сторони. З одної сторони, це величина, зворотня по відношенню до часу, необхідного для швидкого продажу активу по данній ціні. З іншого боку, це сума, яку можна за нього виручити. Ці сторони взаємозв'язані: якщо ви бажаєте отримати велику суму за свій товар (послугу), потрібно затратити більше часу на пошуки кращого покупця. Але інколи кошти потрібні терміново для рішення проблеми або ж для вложення в більш вигідну справу. Тоді потрібно поступитись в ціні і отримати виграш в часі.

Платоспроможність - це наявність у підприємства засобів, розміщених в активі балансу для сплати всіх зовнішніх боргів як по короткотермінових, так і по довготермінових зобов'язаннях при одночасному забезпеченні безперерйного здійснення процесу виробництва та реалізації. Платоспроможність підприємства оцінюється на певну дату по даних балансу і бухгалтерського обліку. Ця оцінка суб'єктивна і може бути виконана з різноманітним ступенем точності (рис. 1).

Аналізувати фінансовий стан будь-якого підприємства є нагальною необхідністю, бо не можна вести господарство без міри ваги і рахунку, не добиваючись перевищення доходів над видатками. Це завжди було важливо, тим більше — зараз, коли на зміну безгосподарності і безвідповідальності приходить підприємництво, сувора дисципліна і ощадливість.

Рис.1. Взаємозв'язок між показниками платоспроможності та ліквідності підприємства

Аналіз ліквідності балансу здійснюється шляхом порівняння засобів по активу, що згруповані за ступенем їх ліквідності і розміщені в порядку зменшення ліквідності, з зобов'язаннями по пасиву, що згруповані за термінам їх погашення і розташовані в порядку зростання термінів. Для визначення ліквідності балансу необхідно порівняти підсумки наведених груп по активу і пасиву.

Зіставлення найбільш ліквідних засобів і активів, які швидко реалізуються, з найбільш негативними зобов'язаннями і короткостроковими пасивами дозволяє виявити поточну ліквідність. Зіставлення активів, що реалізуються, з довгостроковими і середньостроковими пасивами дозволяє виявити ліквідність, що може виникнути в майбутньому.

Поточна ліквідність свідчить про платоспроможність або неплатоспроможність найближчим часом. Майбутня ліквідність є прогнозом платоспроможності на основі порівняння майбутніх надходжень і платежів. Оскільки у відповідних групах активу і пасиву представлена лише частина цих надходжень і платежів, то прогноз платоспроможності є приблизним.

Так як категорія ліквідності особливо важлива для забезпечення

життєздатності підприємства необхідно створити методологію управління ліквідністю, тому що «методологія у широкому сенсі створює необхідний компонент будь-якої діяльності, оскільки остання стає предметом пізнання, вивчення та раціоналізації». Методи управління поточною ліквідністю підприємства повинні бути особливим розділом загальної методології.

Проте, як свідчать дослідження, методичні підходи до оцінки рівня ліквідності балансу суб'єктів господарювання є недостатніми, що може призвести до прийняття неефективних управлінських рішень, тому аналізована проблема потребує проведення подальших наукових досліджень.